

Aan de gemeenteraad

Zaaknummer

414652

Onderwerp: Startnotitie Regionale energiestrategie Arnhem Nijmegen

Voorstel

1. De startnotitie Regionale energiestrategie Arnhem Nijmegen vast te stellen.

Inleiding

Op 28 mei jl. hebben wij uw raad geïnformeerd over de concept startnotitie Regionale energiestrategie Arnhem Nijmegen. Uw raadskamer heeft op 18 september jl. deze concept startnotitie besproken, mede naar aanleiding van een brief en inspraakreactie van de energiecoöperaties. De raadskamer heeft haar aandachtspunten over het betrekken van energiecoöperaties in het proces en haar zorgen over CO₂-uitstoot van biomassaverbranding meegegeven aan wethouder Bouwkamp, die deze heeft ingebracht in het regionale overleg RES.

Wethouder Bouwkamp heeft deze onderwerpen, inclusief de Arnhemse aanpak van de wijkgerichte energietransitie, aan de orde gesteld in het regionale overleg RES. Ook heeft zij de discussie en zorgen over CO₂-uitstoot van biomassaverbranding uit de raadskamerbespreking in dit overleg overgebracht. Dit heeft geleid tot een aanpassing van de startnotitie.

Ook alle andere colleges in de Regio Arnhem Nijmegen hebben de concept startnotitie RES besproken en aan de raden voorgelegd. De reacties uit de raden zijn verzonden naar de RES-werkorganisatie en verwerkt en/of beantwoord in bijgevoegde reactienota. De Arnhemse raad heeft na de deadline van 11 september een reactie gegeven en deze komt daardoor niet voor in de reactienota. De wethouder heeft de reactie wel mondeling ingebracht.

In het programmaplan New energy made in Arnhem, dat wij u op 23 oktober jl. hebben gestuurd ter vaststelling, is aangegeven welk deel van de Arnhemse opgave binnen de gemeentegrenzen van Arnhem kan worden gerealiseerd, en voor welk deel we proberen in de regio een oplossing te vinden.

Beoogd effect

Het bereiken van 55% regionale CO₂-reductie in 2030 ten opzichte van 1990.

Argumenten

- 1.1 *De startnotitie geeft duidelijkheid welke uitgangspunten en spelregels we in de regio hanteren om tot de duurzame energieopwekking te komen.*

Startnotitie

In de startnotitie RES Arnhem Nijmegen staan de uitgangspunten die we als regio hanteren om tot een bod te komen. Er staan afspraken in over de opgave, het resultaat, het proces, de planning,

besluitvorming, participatie. In de bijlage vindt u de startnotitie. Wilt u snel een overzicht hebben van de afspraken, dan kunt u de grijze blokken lezen.

Aanpassingen

Voor een zorgvuldige besluitvorming is het relevant dat inwoners worden geconsulteerd en bovenregionale afstemming plaatsvindt. Dit gebeurt nadat het CPB en PBL alle doorrekeningen van het concept-bod hebben gedaan. Daarna kan de raad, net als alle gemeenteraden in de regio, een besluit nemen over het definitieve bod, in maart 2021.

In de raadsbrief van 28 mei jl. is het proces en de planning van de RES en de rol van de raad geschetst. Hierin is aangegeven dat het concept bod aan het nationaal programma RES wordt vastgesteld door de raden, 6 maanden na ondertekening van het landelijk klimaatakkoord.

Echter, binnen de regio is inmiddels afgesproken dat het concept bod door de colleges wordt vastgesteld, en de raad hierover wordt geïnformeerd, om bovenstaande redenen. Dit concept bod wordt tegelijkertijd naar het Nationaal Programma RES verstuurd voor de doorrekening door PBL en CPB. Op deze manier is het proces en de planning ook opgenomen in bijgevoegde startnotitie. Dit bespoedigt de start van het proces, hetgeen nodig is om de gemeentelijke klimaatdoelstellingen te halen.

Naar aanleiding van de reacties zijn verder de volgende zaken aangescherpt ten opzichte van de concept startnotitie:

- de rol van de raden in het proces
- wanneer we spreken van consensus

Met deze aanpassingen zijn de spelregels helder en geven ze goed weer hoe we in de Regio Arnhem Nijmegen aan de slag gaan met het vraagstuk hoe we tot duurzame energieopwekking komen.

Reactienota

Eveneens is een reactienota bij de startnotitie toegevoegd die ingaat op de verschillende reacties van de gemeenten. Veel gemeenten hebben vragen over het proces na de startnotitie. Denk dan aan de communicatie naar inwoners en het participatietraject. In de reactienota worden antwoorden gegeven op deze vragen en wordt het vervolg na de startnotitie beschreven. De reactie van de Arnhemse raad is na de deadline van 11 september mondeling ingebracht, en komt daardoor niet voor in de reactienota.

1.2 Arnhem heeft de regio nodig in het realiseren van haar energietransitie ambities.

Dit regionale proces met duidelijke uitgangspunten en spelregels helpt ons om de Arnhemse ambities op het gebied van energietransitie te realiseren. In het raadsvoorstel Programmaplan New energy made in Arnhem 2020-2030, dat u op 23 oktober jl. van ons heeft ontvangen, is aangegeven dat we met de huidige technieken en ruimtelijke beperkingen niet onze volledige opgave binnen onze gemeentegrenzen kunnen realiseren. In de RES Arnhem-Nijmegen wordt uitgezocht of dit deel van onze Arnhemse opgave binnen de regio gerealiseerd kan worden.

Kanttekeningen en risico's

1.1 Moties en amendementen op de startnotitie zijn alleen van toepassing op de eigen gemeente

Besluiten van een raad hebben betrekking op de eigen gemeente. Als een raad de Startnotitie amendeert (bijvoorbeeld 'we stellen de Startnotitie vast met uitzondering van uitgangspunt 20') dan geldt dit besluit alleen voor deze gemeente. Deze wijze van besluitvorming (en de gevolgen daarvan) is het gevolg van hoe de Regio Arnhem Nijmegen is georganiseerd, namelijk de lichte vorm van regionale samenwerking het 'Gemeenschappelijk Orgaan'.

1.2 Bij het eindbod wordt gestreefd naar consensus

Het is nog de vraag of de opgave die de regio heeft volledig binnen onze regio kan worden opgelost, zonder te veel andere belangen te schaden. Uitgangspunt in de startnotitie is dat er sprake moet zijn van een optimale balans tussen de maximale potentie en de unieke ruimtelijke kwaliteit van de regio, de maatschappelijke acceptatie en maatschappelijke kostenefficiëntie.

Bij de besluitvorming zijn 16 gemeenten, 3 waterschappen en de provincie betrokken. De besluitvorming over de startnotitie RES en het definitieve bod vindt in principe plaats door de hoogste democratische organen, te weten: de gemeenteraden, de Algemene Besturen van de waterschappen en de Provinciale Staten. Wanneer een overheidspartner zich niet kan scharen achter het concept bod zal hiervan bij het aanbieden van het concept bod aan het Nationaal Programma RES aantekening worden gemaakt onder opgave van redenen. Bij het opstellen van het eindbod wordt consensus als uitgangspunt gehanteerd. Mocht volledige consensus (unanimiteit) onverhoopt niet lukken, dan vraagt de regio de provincie, in lijn met de beginselen van het Huis van Thorbecke (bestuurlijk inrichting van Nederland), om het voortouw te nemen om via het goede gesprek de partners in de regio alsnog te bewegen om samen tot een RES en een daarbij behorend definitief bod te komen.

Financiën

In de septembercirculaire 2019 heeft het Rijk alle regio's een decentralisatie-uitkering toegekend om te komen tot een definitieve RES. Gemeente Nijmegen heeft deze middelen (€ 1.515.718,- voor 2020 en 2021) ontvangen, aangezien zij opdrachtgever en kasbeheerder is voor het RES proces. Uit deze middelen worden de uren en middelen nodig voor het proces gedekt. Voor Arnhem zijn er in deze fase dus geen financiële gevolgen.

Uitvoering

De planning is als volgt:

1. Startnotitie - januari 2020 vaststelling door alle raden
2. Concept bod aan Nationaal Programma RES - juni 2020 vaststelling door alle colleges, ter informatie naar raden
3. Doorrekening door planbureau van de concept biedingen uit alle regio's, dit leidt tot goedkeuring of aanvullende opgave - zomer 2020
4. Eindbod aan rijk - maart 2021 vaststelling door alle raden
5. Borging van RES in omgevingsbeleid van alle overheden - vanaf medio 2021

Communicatie

Een belangrijk uitgangspunt in het opstellen van de RES is dat deze van, voor en door de regio is. Dit houdt in dat in het opstellen van de RES en ook deze startnotitie door gemeenten, provincie en

waterschappen nadrukkelijk samenwerking wordt gezocht met maatschappelijke organisaties, zoals natuur- en milieuorganisaties, land- en tuinbouworganisaties, woningbouwcorporaties, energiecoöperaties, en de netbeheerder en grote bedrijven en het MKB.

Om inzicht te krijgen in de mening van de inwoners in de regio Arnhem Nijmegen wordt regiobreed een enquête onder hen uitgezet, waarbij uitsplitsing naar gemeenten mogelijk is. Daarin komen verschillende aspecten van de energietransitie naar voren, zoals duurzaam opwekken, besparen en participatie. Een dergelijke enquête is in het voorjaar van 2019 ook in het Arnhemse digipanel gehouden, in het kader van het opstellen van het programmaplan New Energy made in Arnhem 2020-2030.

De energietransitie is een opgave van ons allemaal. Dit vraagt om bewustwording en een breed gedeeld beeld, zowel van de omvang van de opgave als van de urgentie. Bewustwording en het gevoel van eigenaarschap dragen bij aan de maatschappelijke acceptatie en daarmee ook aan versnelling van de energietransitie.

In het bevorderen van de bewustwording ligt een taak van de gezamenlijke overheden, zowel op Rijksniveau als op provinciaal en gemeentelijk niveau. Daar waar de energietransitie het dichtst bij de inwoners komt en ingrijpt op de leefwereld van inwoners, ligt het voor de hand dat de communicatie met inwoners in beginsel via gemeenten zelf loopt en in de communicatie over de RES aansluiting wordt gezocht bij het bestaande lokale energie- en duurzaamheidsbeleid.

Op de website www.regioan.nl staat de stand van zaken en voortgang van de RES.

Uw raad is en wordt via nieuwsbrieven en informatiebijeenkomsten vanuit de regiegroep RES periodiek geïnformeerd.

Bijlagen

Stukken voor gemeenteraad

- Raadsvoorstel
- Startnotitie Regionale energiestrategie Arnhem Nijmegen
- Reactienota RES Regio Arnhem Nijmegen

Besluit van

Zaaknummer

414652

DE RAAD VAN DE GEMEENTE ARNHEM;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 3 december 2019, zaaknummer 414652

gelet op artikelen 108 en 147 van de Gemeentewet;

besluit:

De startnotitie Regionale energiestrategie Arnhem Nijmegen vast te stellen.

De griffier,

De voorzitter,